

Variációs számítási feladatok

1. Írjuk fel az első és második variációját az alábbi $J(y)$ funkcionáloknak:

a. $\int_a^b (x + y) dx,$

b. $\int_a^b (y^2 - y'^2) dx,$

c. $\int_0^\pi y' \sin y dx,$

d. $\int_0^1 (xy^2 + y'^3) dx,$

e. $\int_a^b \sqrt{1 + y'^2} dx,$

f. $\int_{-1}^1 (y' e^y + xy^2) dx.$

2. Írjuk fel a következő funkcionálokhoz tartozó Euler-Lagrange egyenletet és keressük meg az extrémális y függvényeket:

a. $\int_{-1}^0 (12xy - y'^2) dx, \quad y(-1) = 1, \quad y(0) = 0.$

b. $\int_1^2 (y'^2 + 2yy' + y^2) dx, \quad y(1) = 1, \quad y(2) = 0.$

c. $\int_0^1 \sqrt{y(1 + y'^2)} dx, \quad y(0) = y(1) = 1/\sqrt{2}.$

d. $\int_0^1 yy'^2 dx, \quad y(0) = 1, \quad y(1) = 4^{1/3}.$

e. $\int_0^{\pi} (4y \cos x + y'^2 - y^2) dx, \quad y(0) = 0, \quad y(\pi) = 0.$

f. $\int_0^1 (y'^2 - y^2 - y)e^{2x} dx, \quad y(0) = 0, \quad y(1) = 1/e.$

g. $\int_{-1}^1 (y'^2 - 2xy) dx, \quad y(-1) = -1, \quad y(1) = 1.$

h. $\int_{-1}^0 (y'^2 - 2xy) dx, \quad y(-1) = 0, \quad y(0) = 2.$

i. $\int_1^e (xy'^2 + yy') dx, \quad y(1) = 0, \quad y(e) = 1.$

3. Keressük meg azt a $J(y)$ funkcionált, melynek az Euler-Lagrange egyenlete éppen az alábbi differenciálegyenlet:

- $x = 2y''$,
- $y'^3 = 3y'^3 + 6yy'y''$,
- $(p(x)y')' = q(x)y + r(x)$,
- $1 = y' + y''$,
- $y'^2 \cos y = 2y'^2 \cos y + 2y'' \sin y$,
- $2y/(y^2 + y'^2) = [2y'/(y^2 + y'^2)]'$.

4. Keressük meg az extrémális y -okat a következő, magasabb deriváltakat is tartalmazó funkcionálokhoz:

a. $\int_0^1 (360x^2y - y'^2) dx, \quad y(0) = 0, \quad y'(0) = 1, \quad y(1) = 0, \quad y'(1) = 5/2.$

b. $\int_0^1 (y^2 + 2y'^2 + y''^2) dx, \quad y(0) = 0, \quad y'(0) = 1, \quad y(1) = 0, \quad y'(1) = -\sinh 1.$

c. $\int_{-1}^0 (240y - y''^2) dx, \quad y(-1) = 1, \quad y(0) = 0, \quad y'(-1) = -4.5, \quad y'(0) = 0, \quad y''(-1) = 16, \quad y''(0) = 0..$

d. $\int_0^1 (y'^2 + y''^2) dx, \quad y(0) = 0, \quad y(1) = \sinh 1, \quad y'(0) = 1, \quad y'(1) = \cosh 1.$

5. Keressük meg az extrémális y -okat a következő, több függvényt is tartalmazó funkcionálokhoz:

a. $\int_0^{\pi/4} (2x - 4y^2 + y'^2 - z'^2) dx, \quad y(0) = 0, y(\pi/4) = 1, z(0) = 0, z(\pi/4) = 1.$

b. $\int_{-1}^1 (2xy - y'^2 + z'^3/3) dx, \quad y(-1) = 2, y(1) = 0, z(-1) = -1, z(1) = 1.$

c. $\int_0^{\pi/2} (y'^2 + z'^2 - 2yz) dx, \quad y(0) = 0, y(\pi/2) = 1, z(0) = 0, z(\pi/2) = 1.$

d. $\int_0^1 (y'^2 + z'^2 + 2y) dx, \quad y(0) = 1, y(1) = 3/2, z(0) = 0, z(1) = 1.$

6. Adjuk meg a funkcionált extrémálissá tevő y -t a megadott feltétel mellett:

a. $\int_0^{\pi} y'^2 dx, \quad y(0) = 0, y(\pi/4) = 1, \text{ ha } \int_0^{\pi} y^2 dx = 1.$

b. $\int_0^1 y'^2 dx, \quad y(0) = 1, y(1) = 6, \text{ ha } \int_0^1 y dx = 3.$

c. $\int_0^1 (x^2 + y'^2) dx, \quad y(0) = 0, y(1) = 0, \text{ ha } \int_0^1 y^2 dx = 2.$

d. $\int_0^1 y'^2 dx, \quad y(0) = 0, y(1) = 1/4, \text{ ha } \int_0^1 (y - y'^2) dx = 1/12.$